

Der kan ikke være nogen Tvivl om, at man ogsaa ud fra sociale Synspunkter paa det Punkt maa sætte ind med Kravet om, at det, der bør være Lovens Hovedprincip, bør komme til Anvendelse ogsaa med Hensyn til Handelen med de stærke Drikke. Det, der da er denne Lovs Hovedprincip, er, som jeg allerede før har berørt, dette, at Befolkningen gennem det lokale Selvstyre bør have fri og uhindret Adgang til at ordne egne Anliggender efter egen Bestemmelse. Det forekommer mig ganske uklart, hvordan nogen Tilhænger af det folkelige Selvstyre i Virkeligheden kan modsætte sig en saadan Bestræbelse, en saadan Ordning. Derfor bliver de Punkter, hvor Lovforslaget afgørende er forringet, just ogsaa de Punkter, hvor Landstinget har fornægtet Befolkningens frie Selvstyreret. Det viser sig dels paa det Omraade, jeg allerede har nævnt, derved, at man helt har slettet Kommuneafstemningsretten med Hensyn til Adgang til Handel med stærke Drikke, og dels deri, at man for Københavns og Købstædernes Vedkommende har forandret det Antal Medlemmer, der indenfor Byraadene skal til for at kræve Afstemningen om en Antalsbegrænsning udover den ene Bevilling pr. 450 Indbyggere, der højst maa være i hver Købstad, fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$. Det viser sig endvidere deri, at man for Landkommunernes Vedkommende har forandret den Procentdel af kommunale Vælgere, der skal til for at kunne kræve Kommuneafstemning, fra 25 til 35 af de valgberettigede. Men det viser sig først og fremmest deri, at man med Hensyn til Kommuneafstemningerne er gaaet bort fra det almindelige Flertalsprincip over til at kræve kvalificeret Majoritet, et Flertal, der repræsenterer 35 pCt. af samtlige valgberettigede, for at Bevillingsnægtelsen skal anses for vedtaget. Dog har man været saa højmodig ved Beregningen af de 35 pCt. at sige, at man skal se bort fra dem, der vides at være død eller fraflyttet Kommunen, siden Affattelsen af Valglisten fandt Sted. Det forekommer mig, fra et almindeligt folkeligt Selvstyresynspunkt, at være uforstaaeligt, at man virkelig kan opstille et saadant Krav som det, der her er Tale om. Hvis vi f. Eks. har en Kommune med 1 000 kommunale Vælgere, og 349 Vælgere stemmer mod Bevillingen, men f. Eks. 20 stemmer for Bevillingen, skal disse 20 i Forbindelse med alle dem, der ved ikke at deltage i Afstemningen har givet Udtryk for, at de ikke var interesserede i Spørgsmaalet, have Bestemelsesretten, medens de 349, der har stemt mod

Bevillingen, ikke skal have nogen Indflydelse paa dette Spørgsmaal. Jeg forstaar overhovedet ikke, at man i den almindelige Valgrets Tidsalder kan møde et saadant Forslag. Der kan fra mit Synspunkt naturligvis ikke under nogen Omstændigheder være Tale om at gaa med til en saadan Ordning, saa meget mindre som de Kommuneafstemninger, vi hidtil har haft som vejledende, men i Regelen som faktisk afgørende, i hvert Fald i de senere Aar, har hvilet paa det almindelige Flertals Princip. I Forbindelse med dette Spørgsmaal, der giver Udtryk for det, der for mig er det afgørende, nemlig for den frie Selvbestemelsesret, staar jo ogsaa Spørgsmaalet om Bevillingens Varighed og om Erstatning ved Bevillingstidens Udløb. Hvad Bevillingens Varighed angaar, berørte den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at man ved Biografteaterbevillinger har ment at kunne nøjes med 3 Aar. I vore Nabolande, hvor man har bunden Beværternæring, i England og Svejts, har man fra 1- til 3-aarige Bevillinger, og i andre Lande, hvor man har længere Bevillinger, er Forholdet det, at der er en meget let Adgang for de administrative Myndigheder til i Tilfælde af Misbrug at tilbagekalde Bevillingen. De Erfaringer, man har andetsteds fra, og den Ordning, man har andetsteds, stemmer altsaa ganske med den Erfaring, vi har gjort herhjemme siden Gennemførelsen af Beværterloven af 10. Maj 1912, og gaar i Retning af, at denne Nærings forsvarlige Udøvelse paa ingen Maade vil hindres ved 5-aarige Bevillinger, og der ligger i de 5-aarige, i de kortvarige Bevillinger en Garanti for, at denne Næring dog drives paa nogenlunde forsvarlig Vis, fordi man, naar man har den kortvarige Bevilling, ved, at hvis man ikke driver Næringen paa forsvarlig Vis, vil man løbe den Risiko ved Bevillingstidens Udløb ikke at faa Bevillingen fornyet.

Med Hensyn til Erstatningsspørgsmaalet er jeg ganske enig i de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Laurs Kvist i Retning af, at der hverken fra et juridisk Synspunkt eller fra et moralsk Synspunkt kan være Tale om her at indføre nogen Adgang til Erstatning. Det forekommer mig da ogsaa at være en Modsigelse, naar man siger, at Bevillingen skal være tidsbestemt, kun skal gælde for 5 Aar, og samtidig vil holde en Adgang aaben for vedkommende til at faa Erstatning, hvis Bevillingen ikke fornyes ved dens normale Udløb; saa er jo i Realiteten Bevillingen ikke tidsbestemt, idet det aner-